

Baş leytenant Babayev Vüsal Sübbun oğlu Vətəninə, yurduna ürkədən bağlı bir zabit idi. O, 44 günlük Vətən müharibəsinin ilk günlərindən artilleriyaçı kimi döyüşlərdə iştirak edirdi. Təəssüflərlə olsun ki, Vüsal Babayev Füzuli rayonunun azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid oldu. Yaxınlarının iştirakı ilə ikinci Şəhidlər Xiyabanında dəfn edildi. Qəhrəmanın ölümlərindən 3 il keçir. Bu münasibətlə ikinci Şəhidlər Xiyabanında anım mərasimi keçirildi. Əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi. Yaxınları, doğmaları şəhidin mezarı üstünə əkilər qoydular, gül-çiçəklər düzdülər. Din xadimləri ruhuna dualar oxudular.

Pirallahı rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vasif İmanov çıxış edərək dövlətin şəhid ailələrinə göstərdiyi qayğıdan ətraflı danışdı. Dedi ki, torpaqlarımızın işğaldan azad olunduğuna görə biz Vüsal kimi oğullarımıza borcluuyq. Çünki onların igidliyi sayəsində düşmən məğlub oldu. 30 ilə yaxın davam edən işğala son qoyuldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncam və tapşırıqlarına uyğun olaraq dövlət tərəfindən şəhid ailələrinə, müharibə veteranlarına böyük diqqət və qayğı göstərilir. Biz Vüsal kimi cəsur oğulları unutmayaq, onların xatirələrini həmişə hörmətlə yad edəcəyik.

Şəhidin həyat yoldaşı Aynur Babayeva çıxış edərək Vüsalın ömrü və döyüş yollarından, həmçinin qəhrəmanlığından ətraflı söz açdı. Onun xatirəsini əziz tutduqlarına görə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə, Birinci-vitə Prezidentə, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərlərinə və mərasim iştirakçılarna minnətdarlığını bildirdi. Anım günü ərəfində baş leytenant Vüsal Babayevin ömrü və döyüş yolundan qısaca söz açmaq, bu cəsur zabitin oxucularımıza yaxından tanımaq istəyirik.

8 yanvar 1992-ci ildə Xəzərin sahilindəki Pirallahı qəsəbəsində yaşayan Sübbun kişinin ailəsində oğlan uşağı dünyaya göz açdı. Körpə gəlişi ilə soyuq qış günündə evə istilik, ailəyə xoş ovqat gətirdi. Vüsalın çatdıqlarına görə valideynlər körpəyə Vüsal adı qoydular.

Ötüb keçən illər Vüsalı da böyüdü. 1999-cu ildə - yeddi yaşına çatan Vüsal valideynlərinin əlindən tutub sevinə-sevinə qəsəbədəki 186 nömrəli məktəbin birinci sinfinə getdi.

Kiçik yaşlarından hərbiç olmağı arzulayan Vüsal 2010-cu ildə orta təhsilini başa vurduqdan sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitut) qəbul oldu.

Orta məktəbdə olduğu kimi, Vüsal hərbi təhsil ocağında da dərslərinə məsuliyyətlə yanaşdı. Yərüstü artilleriya ixtisasının sirlərinə dərindən yiyələnirdi. Gələcəyin zabitini təkə nəzəri dərslərdə deyil, əməli məşğələlərdə də fəal iştirak edirdi. 2014-cü ildə ali hərbi təhsilini uğurla başa vurub "leytenant" rütbəsi alan Vüsal bir il Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində zabitin ixtisasatırma kursunu keçdi. 2015-ci ildə təqdim komandiri kimi "N" hərbi hissəsində xidmətə başladı.

2015-ci il iyulun 24-də Aynur xanımın ailə həyatı qurdu. Yaxınları, doğmaları gənclərə xoşbəxtlik arzuları.

Gənc zabit 2016-cı ildə ordumuzun böyük uğurlar qazandığı Aprel döyüşlərində fəal iştirak etdi. Tapqaraqoyunlu kəndi istiqamətində vuruşdu.

Zabit kimi üzerine düşən tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəldi.

2017-ci il martın 12-si Vüsalın həyatında yaddaqalan günlərdən biri oldu. Onun qız övladı dünyaya göz açdı. Körpənin adını Selcan qoydular. Belə sevinc dolu günü Vüsal ikinci dəfə 4 yanvar 2019-cu ildə yaşadı. Həmin gün onun ikinci qız övladı dünyaya gəldi. Rüqəyyə adı qoyulan qız ailənin sevincini daha da artırdı.

Xidmət illəri arxada qaldıqca Vüsalın döyüş təcrübəsi də artırdı. Torpaqlarımızın uzun illərdən bəri erməni işğalında qalması onu da çox narahat edirdi. O əmin idi ki, getdikcə güclənən ordumuz döyüşlərdə erməni qəbkarlarına qalib gələcək. Baş leytenant Vüsal Babayev torpaqlarımızın azadlığı uğrunda başlayacaq döyüşləri intizarla gözləyirdi ki, işğalçılarla vuruşsun, düşməni məhv edənlər cərgəsində yer alsın.

Gənc zabitin gözlədiyi gün gəldi. 27 sentyabr 2020-ci ildə erməni işğalçılarının təxribatı nəticəsində ikinci Qarabağ müharibəsi başladı. Baş leytenant Vüsal Babayevin xidmət etdiyi hərbi hissənin şəxsi həyəti də əks-hücum əməliyyatına cəlb olundu. Onun

medallarına layiq görüldü.

Vüsal bu gün onu tanıyanların xatirələrində yaşayır. Bu xatirələr kədərli. Amma şəhid zabit haqqında xatirələri dinləmək qürurvericidir. Çünki qəhrəmanların ömür yolları hər birimiz üçün örnekdir.

Həyat yoldaşı Aynur xanım Vüsalı günlərindən söz açdı:

- Vüsal mənim üçün dünyanın ən doğma adamı idi. Doğmasını itirmək isə çox ağırdır. Təsəllim odur ki, həyat yoldaşım Vətənin azadlığı uğrunda şəhid olub. Vüsalın yoxluğunu hər addımda hiss edirəm. Bakının qədim kəndlərindən biri olan Zirədə anadan olmuşam. Onunla uşaqlığımız demək olar ki, bir yerdə keçib. Xalamgil onlarla qonşu idi. Yay tətilinə xalamgilə gedirdim. Vüsalın bir yerdə oynayırdı. Günlərimiz bir-birindən sən keçirdi. Bir az böyüyəndən sonra xalamgilə getmədim. Vüsalın görüşə bilmədim. İllər sanki tez ötüb keçdi. İkimiz də böyüdü, uşaqlığımız keçmişdə qaldı. İçəri şəhərdəki kitabxanada işləyirdim. Vüsalın da hərbi məktəbdə oxuduğunu bildirdim. Həyatda təsadüfi görüşlər çox olur. Bax belə təsadüfi bir görüş məni Vüsalın avtobusda üz-

də döyüşlərə yollandı. Evdən çıxanda dönə-dönə uşaqları mənə tapşırırdı. Dedi ki, Aynur, mən döyüşə gedirəm. Düşünür işini bilmək olmaz. Bəlkə də heç bu gedişin bir dönüşü olmayacaq. Uşaqlara yaxşı bax, gözün onların üstündə olsun. Vüsal tez-tez zəng vurub uşaqlardan xəbər tutur, aparıcıları uğurlu döyüşlərdən danışdı. Hər dəfə onun zəngi gələndə qəlbində bir dünya sevinc dolurdu. Arxayın olurdu ki, sağ-salamatdır. Sonuncu dəfə oktyabrın 21-də danışdı. Sonra həyat yoldaşından zəng gəlmədi. Bilmirdim ki, nə edim. İntizir içində ondan zəng gözləyirdim. Oktyabrın 23-də telefonuma zəng gəldi. Amma bu Vüsalın zəngi deyildi. Bu kədər dolu, qəm yüklü bir zəng idi. Bu zəng mənə həyat yoldaşımın şəhid olduğu xəbərini çatdırdı. Oktyabrın 25-də Vüsalı ikinci Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırırdı. Mənim üçün nə qədər çətin olsa da, çalışıram ki, Selcanı, Rüqəyyəni onun adına layiq böyütdüm...

Aynur xanımın ürəyi Vüsalı günlərin xatirələri ilə dolu idi. Amma kövrəldiyindən sonacın danışa bilmədi.

Əsgər Rəşad Hüseynli 44 günlük Vətən müharibəsində Vüsalı çiyin-çiyinə vuruşub. Rəşad o günləri xatırlayaraq dedi:

- Zabit Vüsal Babayevlə müharibədə tanış olduq. Çox cəsur, qorxmaz bir hərbiç idi. Yaşı az olsa da, döyüş təcrübəsi yüksək idi. Onun komandası ilə düşmən hədəflərini dəqiq vururdu. İşğalçılar geriye çəkildikcə daha da inamla vuruşurdun. Ümid edirdik ki, Qarabağı azad edəndək birlikdə döyüşəcəyik. Təəssüflərlə olsun ki, belə olmadı. Oktyabrın 21-də düşmən bizi minaatanlardan atəşə tutdu. Komandir ayağından yaralandı. Həyat nələrini Orxan Qəhrəmanov və Çarkez Teyyublu komandiri bir az geriye apardı ki, tibbi yardım göstərsinlər. İşğalçılar növbəti minaatan atəşi ilə onları vurdu. Orxan da, Çarkez də, komandirimiz də şəhid oldular. Çox kədərli bir gün yaşadıq. Sonrakı döyüşlərdə düşmənlərdən şəhidlərimizin qisasını aldım.

Əsgər Tural Abdullayev komandiri ni belə xatırladı:

- Baş leytenant Vüsal Babayev həmişə təlim-məşğələrdə bizi artilleriya qurğusunun sirlərinə dərindən öyrədirdi. Deyirdi ki, müharibə zamanı hansı tərəfin zabitini, əsgəri hazırlıqdırsa, o tərəf də qalib gəlir. Biz də komandirin dediklərinə əməl edərək hərbi bilikləri dərindən öyrənirdik. Hazırlığımız yüksək olduğuna görə döyüşlərdə işğalçıların hədəflərini dəqiq vururdu. Düşmənin zirehli texnikalarını məhv edir, atış mövqelərini kütünü göyə sovururdu. Zabit Vüsal Babayev çox alicənab adam idi. Komandirəm yaddaşında həmişə cəsur hərbiç kimi qalacaq.

İnanırıq ki, Vüsalın bağlı xatirələrini bizimlə sonacın bölüşə bilməyən Aynur xanım Selcanı da, Rüqəyyəni də həyat yoldaşının adına layiq böyüdəcək.

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olmuş baş leytenant Vüsal Babayev haqqında eşitdiklərimizi xatırlaya-xatırlaya onun dəfn olduğunu ikinci Şəhidlər Xiyabanına gətdim. Qəhrəmanın mezarı öndə dayanıb xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etdim. Belə kövrək anlarda dilimdən bu sözlər qopdu: "Mezarında rahat yat Vüsal, Qarabağı işğaldan azad olundu. Qanınız yerdə qalmadı. Düşməndən şəhidlərin qisası alındı!"

Pirallahı qəsəbəsindəki küçələrdən birinə Vüsal Babayevin adı verilib. Şəhidin adını daşıyan küçədən keçən cəsur zabitin hörmətlə anır, böyük əhtiramla yad edirlər. Çünki şəhidlər heç vaxt unudulmur. Heç vaxtda unudulmayacaqlar.

"Vüsalın yoxluğunu hər addımda hiss edirəm"

döyüş yolu Füzuli rayonundan başladı. Vüsal mərmiləri düşmənin başına dolu kimi yağdırırdı. Qısa müddət ərzində işğalçıların ön mövqeləri yarıldı.

Vətən müharibəsinin 24-cü günü idi. Füzuli rayonunun mərkəzi erməni işğalçılarından azad olunmuşdu. Vüsalgil rayonunun Gecəgözü kəndi uğrunda döyüşürdülər. Onun ürəyindən keçirdi ki, Şuşa uğrunda da vuruşsun, o gözəl diyarın azad olunmasında da iştirak etsin. Müharibədən qızlarının, həyat yoldaşının yanına qalib orduyun qalib zabitini kimi dönsün. Təəssüf ki, oktyabrın 23-də Füzuli rayonunun Gecəgözü kəndi uğrunda gedən döyüşdə şəhid oldu. Yaxınları, qohumları oktyabrın 25-də Vüsalı acı göz yaşları içində ikinci Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırırdılar. Gənc zabitin şərəf dolu həyatı, həm də döyüş yolu ilə bir payız günündə yarımcı qaldı.

Döyüşlərdə göstərdiyi igidliyə görə Babayev Vüsal Sübbun oğlu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Azərbaycan Bayrağı" ordeninə, "Vətən uğrunda" və "Füzulinin azad olunmasına görə"

üzə gətirdi. Amma həmin gün bir-birimizi tanımadıq. Təsədüf bizi ikinci dəfə də görüşdü. Görürdüm ki, o, mənə diqqətlə baxır. Bu baxışlardan sevgi süzülürdü. Üçüncü dəfə rastlaşanda axır ki, dili "açıldı". Onda bildim ki, bu oğlan mənim uşaqlıq dostum Vüsaldır. Bunları bilsəm də, tanışlıq vermədim, uşaqlığımızın bir yerdə keçdiyini, Aynur olduğumu demədim. Amma "sirrini" yalnız bir həftə gizli saxlaya bildim. Sonra söz-söz çəkib hər şeyin üstünü açdı. Görüşlərimizin ikinci ayında Vüsal ürəyini mənə açıb sevdini dedi. Görünür, mənə məhəbbətli hələ o illərdən var imiş. Uşaqlıq dostumun sevgisinə bigane qalmadım. 2015-ci ildə, gözəl yay günlərinin birində ailə qurduq. Ömrümüzün ən gözəl günlərini yaşamağa başladım. Vüsal çox alicənab insan idi. O, mənə təkə həyat yoldaşı deyil, həm də ən etibarlı sırdaş və dost idi. Həyat yoldaşım Tanrıya yaxın adam idi. Namaz qılar, oruc tutardı, halallığı sevdi. Heyflər olsun ki, xoşbəxt günlərimizin ömrü çox uzun olmadı. Vüsal 27 sentyabr 2020-ci il-